

PHÂN TÍCH TÁC PHẨM ÔNG GIUỐC ĐANH MẶC LỄ PHỤC

1. Dàn ý cảm nhận tác phẩm Ông Giuốc-đanh mặc lễ phục

a. Mở bài:

- Giới thiệu vài nét về tác giả: Mô-li-e là nhà thơ, nhà viết kịch, người sáng tạo ra thể loại kịch cổ điển.
- Vài nét về tác phẩm: Ông Giuốc-đanh mặc lễ phục là một vở hài kịch nhằm phê phán, mua vui tạo tiếng cười sảng khoái và những suy ngẫm đáng quý.

b. Thân bài:

- Ông Giuốc-đanh học làm sang:
  - + Xuất thân trong một gia đình tư bản giàu có, làm ăn phát đạt, ông muốn trở thành quý tộc.
  - + Vì ngu dốt, ngờ nghệch, bị những kẻ bịp bợm vào xâu xé, trục lợi.
  - + Có ước muốn hảo huyền trong khi bản thân không có khả năng.
  - + Ông được khắc họa kĩ hơn ở hai tình huống chính là ông nhận lễ phục và mặc lễ phục.
- Ông Giuốc-đanh nhận lễ phục:
  - + Hành động: Đặt tên phớ may làm những thứ liên quan đến trang phục quý tộc.
  - + Tình tảo nhận ra việc phớ may ăn bớt vải, lợi dụng kiếm chác nhưng khi phớ may bịa ra lý lẽ rằng người quý tộc đều mặc vậy, thuận ý liền tin ngay.
  - + Phát hiện ra phớ may ăn bớt vải của mình nhưng khi phớ may khen vải đẹp nên gạn lại một chiếc áo để mặc, không hề giận nữa.
  - + Tình huống kịch bất ngờ, thú vị. Chỉ vì quá ham muốn học làm sang nên mất khôn, ngờ nghệch và trở nên nực cười.
- Ông Giuốc-đanh mặc lễ phục:
  - + Những tên thợ phục mặc lễ phục cho ông, ông đi đi lại lại phô cái áo mới, đều bước theo điệu nhạc thật chẳng khác nào chú hề.
  - + Những lời đối thoại của ông Giuốc-đanh với bọn thợ phục, chúng gọi ông là “ông lớn”, “cụ lớn” rồi “đức ông” để moi tiền.
  - + Ông vô cùng thích thú và không hề tiếc túi tiền của mình để cho chúng.
  - + Nhân vật ông Giuốc-đanh mê muội, ngu dốt, ngờ nghệch, chỉ vì thói đòi học làm sang nên đã bị lợi dụng.

c. Kết bài:

- Khẳng định lại giá trị nội dung, nghệ thuật: Vở hài kịch không chỉ mang tính chất giải trí mà còn qua đó phê phán những con người đã dốt còn học đòi làm sang, tạo nên những tiếng cười đáng suy ngẫm.

2. Em hãy phân tích văn bản Ông Giuốc-đanh mặc lễ phục

Mô-li-e là một nhà biên kịch lớn của Châu Âu thế kỉ XVII và là người sáng lập ra nền hài kịch cổ điển Pháp. Ông phản ánh những vấn đề xã hội, phê phán thứ văn hóa cầu kì của quý tộc, những lễ sống giả dối, hèn hạ của bọn quý tộc lớn nhỏ. Bên cạnh đó là sự chế giễu những đầu óc hẹp hòi, gia trưởng, bảo thủ không chịu tiếp thu những tư tưởng tiến bộ của khoa

học. vở kịch " Trưởng giả học làm sang" là một tác phẩm nổi tiếng, mang tính hiện thực sâu sắc. Mô-li-e đã xây dựng lên một nhân vật hài kịch bất hủ khi tạo ra sự khập khiễng, bất hòa giữa cái ngu dốt, ngớ ngẩn và cái sang trọng ở nhân vật ông Giuốc-đanh. Đoạn trích " Ông Giuốc-đanh mặc lễ phục" đã miêu tả sinh động điều đó.

"Trưởng giả học làm sang" là một vở hài kịch năm hồi, có xen màn ca múa phụ họa nên gọi là vũ khúc hài kịch. Đoạn trích " Ông Giuốc-đanh mặc lễ phục" là lớp kịch kết thúc hồi II. Nhân vật trung tâm của vở kịch là ông Giuốc-đanh, tuổi ngoài bốn mươi, con một nhà buôn giàu có. Tuy dốt nát thô kệch, nhưng ông muốn học đòi làm sang. Nhiều kẻ lợi dụng tính cách đó, sẵn đón, nịnh hót ông để moi tiền. Cảnh Giuốc-đanh mặc lễ phục là một biểu hiện của thói học đòi lối ăn mặc sang trọng của quý tộc. Lão ta đã bị bọn thợ may lợi dụng. Tác giả đã khắc họa sinh động, tài tình, làm nổi bật tính cách lố lăng của một gã trọc phú thừa tiền rửng mỡ. Chân dung hài hước của Giuốc-đanh đã gây ra những trận cười sảng khoái cho khán giả. Màn kịch là sự châm biếm, đả kích và phê phán mạnh mẽ của Mô-li-e đối với giai cấp tư sản đương thời.

Màn kịch được chia làm hai cảnh, đầu tiên là cảnh Giuốc-đanh trước khi mặc lễ phục. Cảnh này diễn ra tại một phòng trà ở đó có Giuốc-đanh và bác phó may và một tay thợ phụ vừa mang lễ phục đến nhà. Sự học đòi làm sang của ông được thể hiện rất rõ qua đoạn đối thoại với nhau người này, nào là đôi bít tất, đôi giày, bộ tóc giả nào là lông đính mũ. Tất cả những thứ ấy chứng minh cho thói học đòi làm sang của Giuốc-đanh. Nhưng người ta biết cách làm sang còn ông thì là một kẻ dốt nát thô kệch và không biết một chút gì về sự sang cả. Vì thế cho nên ông bị bọn thợ may qua mặt, chúng may cho ông những thứ kệch cỡm nhưng chính bản thân ông lại không hề biết. Ông cứ nghĩ rằng đó là sang trọng là đúng chuẩn của quý tộc nhưng thật không may đó lại là trò cười cho người khác. Sự học đòi của ông được thể hiện qua những hành động và lời nói với những thợ may, phó may. Khi ông tỏ ra cần nài xót ruột khi bộ lễ phục vẫn chưa xong "Tôi sắp phát khùng lên vì bác đấy thì bác phó may láu cá lại viện cớ rằng vì bộ lễ phục này quá cầu kỳ nên vừa khó làm, vừa tốn công: Tôi không làm sao đến sớm hơn được, ấy là tôi đã cho hai chục chú thợ phụ xúm lại làm bộ lễ phục của ngài đấy." qua cuộc đối thoại ấy ta còn thấy được sự dốt nát của Giuốc-đanh.

Sau khi Giuốc-đanh mặc trang phục thì một loạt những xung đột kịch diễn ra tuy nhiên lại bị mồm mép của bác phó may lấp liếm đi hết. Khi ông phàn nàn về chiếc bít tất quá nhỏ làm cho ông khổ sở mãi mới có thể đi vào nhưng đi vào được rồi thì nó cũng bị mất hai mũi chỉ. Thế nhưng tên thợ may láu cá lại giải thích theo kiểu thợ may khiến cho ông Giuốc-đanh không thể phàn nàn nữa. không chỉ thế đôi giày chật cứng làm cho hắn đau chân ghê gớm nhưng phó may lại khẳng khẳng rằng "không đôi giày không làm ngài đau đâu mà" nhưng Giuốc-đanh vẫn đủ tỉnh táo để biết rằng chật hay không chật, đau hay không đau, thế nhưng điều đó cũng chẳng giải quyết được gì vì lập trường không vững vàng và trí óc hạn hẹp của ông không thể thắng được cái miệng dẻo quẹo của bác phó may. Tình huống gây cười cũng bắt đầu từ đây. để tránh khỏi những câu hỏi trách móc về bộ trang phục bác phó may đã đổi chủ đề về bộ trang phục "Thưa, đây là bộ lễ phục đẹp nhất triều đình và may vừa mắt nhất. Sáng chế ra được một bộ lễ phục trang nghiêm mà không phải màu đen thật là tuyệt tác. Tôi thách các thợ giỏi nhất mà làm nổi đấy". nhưng than ôi bộ trang phục có hoa mà lại may ngược xuống dưới. Ông Giuốc - đanh trách thì bác phó may lại kêu ông có dạn may xuôi đâu. Giuốc-đanh bực mình lắm nhưng khi nghe bác phó may nói quý tộc thường mặc thế thì ông lại thôi, vì cốt sao ông mặc cho giống một quý tộc là được. Chỉ cần có thể bác phó may không cần may lại mà lại còn được khen là may được đấy. Tất cả mọi thứ được qua loa khi bộ áo khen là giống quý tộc kể cả chuyện ăn bột vải cũng không đáng quan tâm nữa. Điều đáng buồn cười thứ hai là vải hoa thì đương nhiên phải may bông hoa hướng lên trên, nhưng bác phó chẳng biết là do vụng hay do cố tình biến Giuốc-đanh thành trò cười cho thiên hạ nên đã may hoa chúc xuống phía dưới.

Kiểm tiền trở nên thật dễ dàng, đám thợ phụ dường như đã nắm thóp được lão, họ biến ông thành gã khờ khạo, tiếng "cụ lớn" thốt lên để cảm ơn khiến ông thích thú gấp nhiều lần: "Ồ ồ, cụ lớn, không phải là một tiếng tầm thường" và tiền được ông vung ra thường một cách không đáng tiếc. Ông luôn nghĩ đến túi tiền của mình nhưng đến khi đám thợ phụ nâng ông lên tận tầng mây với hai tiếng "đức ông" chắc hẳn "đến mất trắng cả tiền cho nó thôi" nhưng ông vẫn sẵn sàng thưởng tiền cho tên thợ phụ và có lẽ cả túi tiền cũng đáng nếu đám thợ phụ tôn ông lên bậc tướng công.

Cảnh đám thợ phụ tôn ông trưởng giả từ ông lớn lên cụ lớn rồi đức ông làm cao trào kịch được đẩy lên, mang đến những tiếng cười lớn cho khán giả. Mô-li-e đã làm cho màn kịch đậm sự trào phúng, nổ tung những tiếng cười châm biếm thói lối bịch, háo danh, ưạ nịnh, thích được tâng bốc của bọn quý tộc phong kiến lỗi thời.

3. Bình giảng về tác phẩm Ông Giuốc-đanh mặc lễ phục

Nền văn học nhân loại có rất nhiều thể loại như truyện ngắn, truyện dài, tiểu thuyết, thơ... nhưng kịch vẫn có một chỗ đứng nhất định. Càng ngày nó càng thể hiện được chính mình trên thi đàn văn học và đặc biệt nó mang đến những thành công nhất định cho các tác giả. Nhắc đến thể loại này ta không thể không nhắc đến tác giả người Pháp nổi tiếng Mô-li-e với những tác phẩm kịch của ông. Tiêu biểu trong những tác phẩm ấy phải kể đến kịch trưởng giả học làm sang của ông. Đặc biệt trong đó là đoạn trích Ông Giuốc-đanh mặc lễ phục thể hiện rõ nhưng hấp dẫn về nội dung mà tác giả muốn truyền tải. Đồng thời chúng ta có thể mở mang tầm mắt về những nghệ thuật đặc sắc trong kịch.

Tác phẩm Trưởng giả học làm sang là một vở hài kịch năm hồi, có xen những màn ca múa phụ họa nên gọi là vũ khúc hài kịch. Nội dung của nó là Giuốc-đanh tuổi ngoài bốn mươi, thuộc tầng lớp thị dân phong lưu, giàu có. Nhờ bố mẹ ngày trước làm nghề buôn len dạ tích lũy được khá nhiều tiền nên giờ đây, Giuốc-đanh muốn trở thành quý tộc để được bước chân vào xã hội thượng lưu. Bất chước những người cao sang, lão thuê thầy về dạy cho mình đủ các môn như âm nhạc, kiếm thuật, triết lý và cả cách ăn mặc, nói năng... Giuốc-đanh mù quáng và nhẹ dạ đã bị lừa bịp một cách dễ dàng bởi các ông thầy dõm, bác phó may vụng về nhưng ba hoa, chú thợ phụ lẻo mép và cả gã bá tước sa sút Đô-răng-tơ. Vì muốn trở thành quý tộc nên Giuốc-đanh đã nhờ Đô-răng-tơ mai mối làm quen với bà hầu tước Đô-ri-men (chính là tình nhân của gã). Giuốc-đanh từ chối gã con gái là Luy-xin cho Clê-ông chỉ vì chàng không phải dòng dõi quý tộc. Cuối cùng, nhờ mưu mẹo của nữ đầy tớ Cô-vi-en, Clê-ông cải trang làm hoàng tử Thổ Nhĩ Kỳ đến cầu hôn Luy-xin và đã được Giuốc-đanh vui vẻ chấp thuận. đoạn trích Ông Giuốc-đanh mặc lễ phục thuộc lớp kịch kết thúc của hồi hai của vở kịch này với nội dung là Giuốc-đanh đốt nát, quê kệch lại muốn học đòi làm sang nên đã bị nhiều kẻ lợi dụng mọi tiền, cảnh Giuốc-đanh mặc lễ phục là một biểu hiện của thói học đòi lối ăn mặc sang trọng của quý tộc nhưng lại bị bọn phó may lừa lọc và biến thành trò cười.

Giuốc-đanh đốt nát, quê kệch lại muốn học đòi làm sang nên đã bị nhiều kẻ lợi dụng mọi tiền, cảnh Giuốc-đanh mặc lễ phục là một biểu hiện của thói học đòi lối ăn mặc sang trọng của quý tộc. Lão ta đã bị bọn thợ may lợi dụng. Tác giả đã khắc họa sinh động, tài tình, làm nổi bật tính cách lối lạng của một gã trọc phú thừa tiền rủng mủ. Chân dung hài hước của Giuốc-đanh đã gây ra những trận cười sảng khoái cho khán giả. Màn kịch thể hiện thái độ châm biếm, đả kích và phê phán mạnh mẽ của Mô-li-e đối với giai cấp tư sản hãnh tiến đương thời.

Ở cảnh đầu của lớp kịch, tính cách của Giuốc-đanh thể hiện trong đối thoại với bác phó may. Nào là chuyện đôi bít tất, chuyện bộ tóc giả, lông đính mũ song chủ yếu là chuyện xoay quanh bộ lễ phục mới, với những bông hoa ngược! Làm sao mà biết được là do bác phó

may đốt, do sơ suất hay cố ý may thành những bông hoa ngược? Chỉ biết rằng chính ông Giuốc-đanh phát hiện ra sự cố này. Khổ một cái, cái bác phó may với tay nghề khó hiểu này lại bảo rằng người quý tộc người ta vẫn mặc vậy. Mà ông Giuốc-đanh thì đang học đòi làm sang. Thế là ông hoàn toàn bị khuất phục bởi sự láu cá của bác phó may. Kịch tính được đẩy lên khi bác phó may liên tiếp ra đòn: "Nếu ngài muốn thì tôi sẽ xin may hoa xuôi lại thôi mà", "xin ngài cứ việc bảo". Sợ cơ hội làm sang sẽ tuột mất, ông Giuốc-đanh cứ chối đây đẩy: "Không, không", "tôi đã bảo không mà". Rồi lại chính ông Giuốc-đanh phát hiện ra bác phó may ăn bớt vải của mình. Song bác phó may đã nắm chắc điểm yếu của đối phương, chỉ cần bác lảng sang chuyện thử bộ lễ phục mới là ông Giuốc-đanh chẳng còn để ý đến chuyện ăn bớt vải nữa. Chẳng thế mà bác phó may lại quá tự tin khi mặc đúng cái áo may bằng vải ăn bớt của ông Giuốc-đanh đến nhà ông Giuốc-đanh.

Giuốc-đanh cự bác phó may về đôi giày chật cứng làm cho lão đau chân ghê gớm, bác thợ may khăng khăng phủ nhận: Không, đôi giày không làm ngài đau đâu mà. Giuốc-đanh quả quyết: Tôi, tôi bảo là nó làm tôi đau. Bác phó càng cãi hăng, lời lẽ thật khô hài: Ngài cứ tưởng tượng ra thế... Giuốc-đanh cố dồn bác phó may vào chân tường: Tôi tưởng tượng ra thế vì tôi thấy thế. Bác này lí luận hay nhỉ!

Người xem đều thấy rõ Giuốc-đanh rất tinh táo và lời nói sắc bén của ông ta dường như đã làm cho bác phó may đuối lý.

Qua cuộc đối thoại này, chúng ta thấy cái đúng của Giuốc-đanh là ông ta lấy chính đôi chân của mình làm thước đo nên vẫn phân biệt được đúng sai (giày, tất đều quá chật làm cho chân bị đau). Tuy vậy, Giuốc-đanh lại dễ bị người khác điều khiển, chi phối vì không có lập trường vững vàng. Nghệ thuật gây cười bắt đầu từ đó. Đương nhiên là lão Giuốc-đanh làm sao thắng được miệng lưỡi dẻo quẹo của bác phó may.

Để gỡ thế bí, bác phó liền giới thiệu về bộ lễ phục vừa may xong với Giuốc-đanh. Đây là cách đánh trống lảng, tránh né thật tài tình: Thưa, đây là bộ lễ phục đẹp nhất triều đình và may vừa mắt nhất. Sáng chế ra được một bộ lễ phục trang nghiêm mà không phải màu đen thật là tuyệt tác. Tôi thách các thợ giỏi nhất mà làm nổi đây.

Sự chênh lệch, mất cân xứng giữa nội dung và hình thức, giữa cái bên trong và bên ngoài là nguyên tắc cơ bản để nhà văn tạo ra cái hài. Ở lớp kịch này cũng vậy, Mô-li-e đã xây dựng một nhân vật hài kịch bất hủ khi tạo ra sự khập khiễng, bất hoà giữa cái ngu dốt, ngớ ngẩn và cái sang trọng học đòi ở nhân vật ông Giuốc-đanh, với hàng loạt các tình tiết gây cười: bộ lễ phục với những bông hoa ngược, tiền thưởng cho những tiếng tôn xưng quý phái, vẻ vinh vào rơm hơm của ông Giuốc-đanh khi mặc lễ phục cũng như khi được tôn xưng... qua đó nhà văn chế giễu thói học đòi làm sang vẫn thường thấy trong xã hội.